

Co-funded by
the European Union

Imamo več kot eno življenje

November 2022 - julij 2023

**Konference, delavnice in spletna
srečanja Slovenija-Poljska December
2022 - junij 2023**

▼ **Spletno srečanje**

december 2022, junij 2023

▼ **Konferenca in delavnica**

Poljska – 18.-20. januar 2023

▼ **Konferenca in delavnica**

Slovenija – 22.-24. februar 2023

▼ **Tek za novo življenje**

panelna razprava za pripravo
povzetka projekta – 12.-14. maj 2023

- ▼ razprava o težavah in izzivih v donorski in transplantacijski medicini v obeh državah v evropskem kontekstu – ocena ,stanja
- ▼ iskanje rešitev, prepoznavanje metod in orodij pri izobraževanju in ozaveščanju javnosti o darovanju organov v obeh državah – razlike in podobnosti
- ▼ mnenja in ideje prejemnikov organov o izobraževanju in promociji darovanja organov
- ▼ Razvoj koncepta “knjige dobrih praks” - razprava o vsebini, izbira in izpopolnjevanje najboljših izobraževalnih in promocijskih praks za izmenjavo in uporabo v državah, sodelujočih v projektu, in v drugih evropskih državah.
- ▼ Izmenjava izkušenj na področju predstavljanja osebnih zgodb in javnem nastopanju v kontekstu izobraževanja in ozaveščanja javnosti o darovanju organov.

- ▼ Razvoj metodologije in koncepta za usposabljanje prejemnikov organov – edukatorjev na področju javnega nastopanja, oblikovanje izjav, pripovedovanje osebne zgodbe.
- ▼ Določitev datumov za izobraževalne delavnice prejemnikov organov, načrt oblikovanja skupin bodočih edukatorjev v obeh državah.
- ▼ Razvoj modela in priprava informativnih gradiv za šole “Ura s prejemnikom organa”
- ▼ Udeležba predstavnikov_ic Slovenije na dogodku 22. Tek za novo življenje (primer dobre prakse) na Poljskem in panelna razprava za pripravo povzetka projekta z udeležbo prejemnikov organov in strokovnjaki in odločevalci s področja donorske in transplantacijske medicine.

"Knjiga dobrih praks"

zbirka promocijskih, ozaveščevalnih
in izobraževalnih praks s področja darovanja
in presaditve organov

Ne čakaj, postani darovalec

ideja dobre družbene prakse, zgrajena okoli koncepta časa in čakanja: naveličani smo čakanja v kratkih vrstah, čakanja na vlak ali avtobus, nekdo pa čaka na organ mesece, včasih tudi leta. Plakati so bili nameščeni na mestih, kjer morajo ljudje počakati: na železniški postaji, na avtobusnih postajah. Tema je bilo vprašanje. Primer: Komaj čakaš na vlak? Miha čaka na novo srce več kot 170 dni.

Tek za novo življenje

ideja dobre družbene prakse, zgrajena okoli aktivnosti na prostem, kot simbol drugega življenja: izvedena kot pohod v obliki rekreativne nordijske hoje, z udeležbo oseb s presajenim organom, slavnih oseb iz sveta filma, gledališča, odrskih umetnosti, športa in medijev, srednješolci, predstavniki podjetij in organizacij, ki so vključene v promocijo darovanja in presaditve organov.

Najpomembnejši udeleženci kampanje so osebe s presajenim organom, ki pokažejo zdravim ljudem, da so se lahko po presaditvi organa vrnili v običajno, aktivno življenje. Njihove zgodbe, prikazane v medijih, gradijo sporočilo dobre prakse, ki daje prostor razmisleku o darovanju organov za vse, ki o tem še niso razmišljali ali oklevajo z odločitvijo za opredelitev za darovanje.

Srce na dlani

ideja dobre prakse je zgrajena na osnovi gledališke igre o darovanju in presaditvi organov v kontekstu solidarnosti, strokovnosti in upanja. Napisana je bila za namen izobraževanja, besedilo igre se je osredotočalo na nevidno razmerje med družino umrlega darovalca in prejemnikom srca. Linearna zgodba je vodila od smrti k življenju. Namen je bil vzpodbuditi občinstvo, da se sooči s temo darovanja organov na globoki in intimni ravni.

Običajna kartica – nenavadno darilo

ideja dobre prakse je zgrajena na vzpodbujanju čim večjega števila ljudi k opredelitvi glede darovanja – kartici o darovanju. Kartica v poljskem sistemu nima pravne veljave, vendar naj bi kot dokaz opredelitve za darovanje pomagala svojcem umrlega in zdravnikom pri upoštevanju volje posameznika, k sprejetju njihove odločitve za pomoči osebi, ki čaka na drugo življenje. Kartice (200.000) so delili prejemniki organov na 60-ih prestižnih športnih in kulturnih dogodkih.

Moja brazgotina – moje življenje

ideja dobre prakse se je porodila med pacienti po presaditvi, ki so želeli javno izraziti hvaležnost darovalcem, rušiti tabuje glede darovanja organov in širiti sporočilo: opredelite se za darovanje. Nastala je razstava s profesionalni fotografskimi akti oseb po presaditvi organov in spremljajoči panoji s strokovnimi pojasnili. Prejemniki organov so pozirali goli, igra svetlobe in senc pa je razkrila njihove kirurške brazgotine. V spremnih besedilih so opisane zgodbe ljudi na fotografijah, ki govorijo o hvaležnosti in sporočajo o veliki priložnosti za drugo življenje.

Pogovor ob kavi o transplantaciji

ideja temelji na medijskem projektu za dvig ozaveščenosti javnosti o darovanju in presaditvi organov. V okviru projekta je nastala serija intervjujev v obliki televizijske oddaje „v živo“, ki je predvajana na spletu. Pogovori o darovanju organov in zdravljenju s presaditvijo, težavah, uspehih, razprave o načinih promocije in krepitvi javne podpore. K sodelovanju so bili povabljeni vidni zdravstveni strokovnjaki in odločevalci, znanstveniki, prejemniki organov, transplantacijski koordinatorji, znane osebnosti iz sveta kulture in športa. Kampanja gradi doseg preko nacionalnih in regionalnih spletnih portalov in novih družbenih medijev.

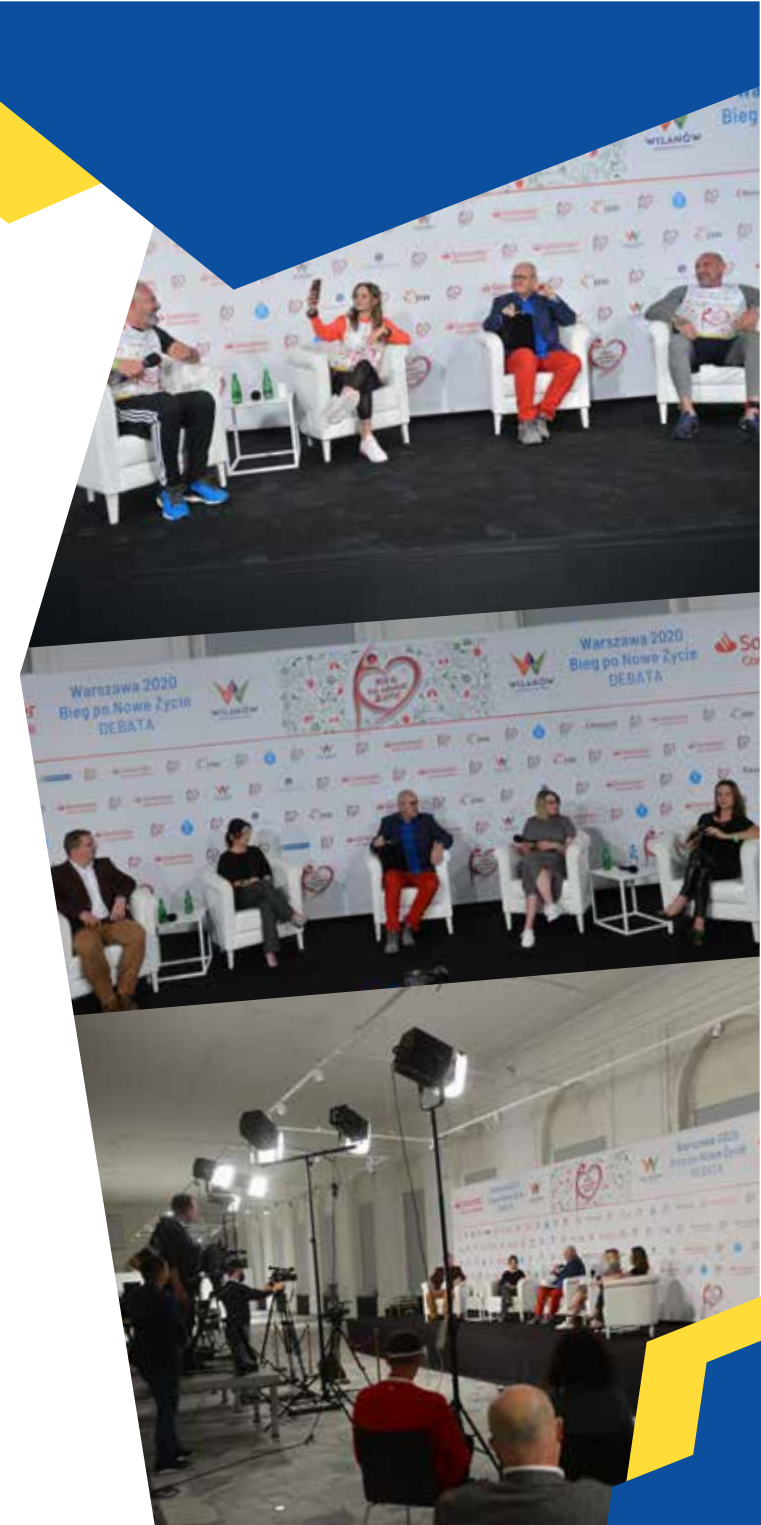

6-minutni test hoje

ideja temelji na prikazu zdravim ljudem, kako težko je osebam s pljučno hipertenzijo – boleznijo, ki lahko vodi k presaditvi pljuč oziroma srca. Vsak udeleženec na testu dobi ščipalko na nos in dve slamici v usta. Dihanje je možno samo skozi slamici, kar je bistveno težje. Z aplikacijo ščipalk zdrav človek lahko občuti, kako (težko) se počuti pacient s pljučno hipertenzijo, ko se vzpenja po stopnicah ali pa le hodi.

Pogovori o transplantacijski dejavnosti

ideja temelji na ozaveščanju javnosti o darovanju organov in zdravljenju s presaditvijo s pomočjo medijskih sporočil na portalu za oblikovanje javnega mnenja Onet.pl. Partner ni bil izbran naključno - to je najstarejši in največji poljski spletni portal, ki ima veliko pokritost in pomembno vpliva na javno mnenje. Recept za dobro prakso so bile panelne razprave o težavah in izzivih poljske transplantacijske dejavnosti in razprave o načinih uporabe slikovnih in video gradiv pri promociji darovanja organov in zdravljenja s presaditvijo, ki so bile predvajane na portalu

Priprava delavnice “Kako povedati svojo zgodbo”

za usposabljanje prejemnikov organov os
za samopredstavitvev in pripovedovanje
zgodb v javnosti in medijih.

Usmeritve

1. Načrt pripovedovanja zgodb - ozadje, razvoj zapleta, vrhunec, razrešitev, srečen konec.
2. Časovni okvir moje zgodbe - kratka, zgoščena pripoved, ki ohrani osredotočenost in pozornost občinstva.
3. Značilnosti dobre predstavitve osebe zgodbe.
4. Tehnični vidiki priprave zgodbe in skupinsko delo.

- 5.** Priprava in možni načini dobre predstavitve osebne zgodbe.
- 6.** Govorica telesa, govor kretenj, verbalno sporočilo - na kaj biti pozoren, čemu se izogibati, kako uporabljati ključne besede.
- 7.** Kako doseči razumevanje pri občinstvu - interakcija.
- 8.** Stres in strah pred govorjenjem - kako se soočiti s tem.
- 9.** Govorne vaje.
- 10.** Kratek vodnik za nastopanje pred kamero.
- 11.** Zaključne opombe - osnovna načela krepitev zaupanja, ključni do uspeha pri pripovedovanju zgodb.

Delavnice za usposabljanje prejemnikov organov

- bodočih edukatorjev

Slovenija- 21.-23. april 2023

Poljska - 10.-12. maj 2023

Udeleženci

Slovenija - 15 udeležencev

Poljska - 15 udeležencev

Program delavnic:

Prvi dan

- Uvodno predavanje "Pravila za življenje po presaditvi organa
- na kaj biti pozoren, čemu se izogibati"
- Uvodno predavanje o temi usposabljanja

Drugi dan

delavnica usposabljanja za predstavitev osebne izkušnje “Kako povedati zgodbo”

- Splošne informacije – pregled metod usposabljanja
- Delavnica - delo v dveh neodvisnih skupinah
- Predstavitev zgodb – pripovedovanje zgodbe v prisotnosti ostalih udeležencev iz skupine – pripombe, vrednotenje, terminologija.

Tretji dan

predpostavke za izvedbo predstavitve “Ura z edukatorjem o presaditvi organov” in snemanje za udeležence delavnice

- Razprava o usmeritvah predstavitve
“Ura z edukatorjem o presaditvi organov”
- informativna gradiva za javne predstavitve.
- Snemanje zgodb v obliki video gradiv.

“Ura z edukatorjem o presaditvi organov”

izhodišča za informativno predstavitev v šolah

1. Moja zgodba – zgodba osebe po presaditvi organa.

Pripovedoval vam bom o sebi z namenom:

- Da podam in zagotovim zanesljive informacije. To včasih manjka!
- Da vam pokažem, da se po presaditvi vrneš v normalno življenje. To drži!
- Prepričal neprepričane. Ali je tu kdo tak?!

2. Presaditev kot način zdravljenja po končni odpovedi organa – kaj lahko presadimo?

- Človek in organi, ki jih danes lahko presadijo. Darovanje po smrti in za časa življenja.

3. Država

- Povzetek letnih podatkov po organih, vključno s presaditvijo krvotvornih matičnih celic
- Število čakajočih na čakalnih seznamih (podatke posodobiti na mesečni ravni)

4. Darovalec in prejemnik

- Lahko postanem darovalec? Sem primeren?
- Prejemnik. Ali velja zame?

5. Darovanje po smrti

- Možganska smrt – konec življenja. Pravni vidiki.
- Kaj se zgodi z organi, če jih ne odvezamemo? Odgovor je le navidezno enostaven.

6. Darovanje za časa življenja

- Živi darovalec? Zakaj je mogoče in tako pomembno?
- Se moramo česa bati? Razbijamo mite.
- Katere organe živih darovalcev lahko presadimo?

7. Čakanje na presaditev

8. Navzkrižne in verižne presaditve

9. Prejemniki po presaditvi

- Se kaj spremeni?
- Občasno počivanje v naslonjaču. Ni pravilo, le izbira. Kot pri vseh!

10. Darovalec po presaditvi

- Moja zgodba o darovanju
- Ali - zgodba znane osebnosti, ki je v naši državi postala darovalec oz. darovalka

11. Opredelitev glede darovanja. Nujnost.

- Posebnosti pri opredelitvi glede na zakonodajo posamezne države
- Kaj je opredelitev in zakaj se je vredno opredeliti?
- Zakaj je smiselno svojo voljo sporočiti svojim bližnjim?

12. Kje poiskati informacije?

- Nacionalna odgovorna ustanova
- Centralni register opredelitev za in/ali proti darovanju
- Darovanje in presaditev v popularni kulturi

Tek za novo življenje

pobuda za podporo darovanju in presaditvi organov - 12.-14. maj 2023

- Udeležba slovenske ekipe - oseb s presajenim organom in sodelavcev pri projektu "Imamo več kot eno življenje" na 22. Teku za novo življenje.

Co-funded by
the European Union

Panelna razprava za pripravo povzetka projekta - 13. maj, 2023

- Udeležba oseb s presajenim organom in strokovnjakov in odločevalcev s področja donorske in transplantacijske medicine
- Predstavitev dosežkov / diseminacija / vrednotenje projektnih aktivnosti
- Razprava o nadaljnjih korakih in razvoju projekta "Imamo več kot eno življenje" v luči možnosti nove prijave za pridobitev sredstev iz Evropske unije.

Ta publikacija je nastala v okviru projekta "You are more than one life", ki gasofinancira Evropska unija. Podpora Evropske komisije pri nastajanju te publikacije ne pomeni podpore vsebini, ki odraža le stališča avtorjev, in niti Komisija niti nacionalna agencija ne moreta biti odgovorni za kakršno koli uporabo informacij iz te publikacije.

Publikacija je brezplačna. Publikacija je na voljo za nadaljnjo uporabo pod licenco Creative Commons.

Priznanje avtorstva.

Nekomercialna uporaba 4.0 International (CC BY-NC 4.0).

Podrobnosti so na voljo na naslovu:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>.